

Toimintaohje vammaisuuden perusteella järjestettävästä tukihenkilötoiminnasta

952/05.00/2019

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.12.2019 § 118

Valmistelija**Esittelijä**

Sosiaalipalvelupäällikkö Heidi Ulriksson, puh. 02 4585 700
Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, puh. 040 688 5497
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Toimintaohje vammaisten tukihenkilötoiminnasta

Vammaispalvelulain mukaan henkilökohtaisen avun järjestäminen vaikeavammaisille henkilöille on subjektiivinen palvelumuoto, jota kunta on velvollinen järjestämään talousarvion määrärahoista riippumatta. Tukihenkilötoiminta sen sijaan on talousarvioon sidottu palvelumuoto, josta ei ole säädetty vammaispalvelulaissa, vaan sosiaalihuoltolaissa, ja se myönnetään eri perustein kuin henkilökohtainen apu. Henkilökohtaisen avun ja tukihenkilötoiminnan erona on se, että vaikeavammaisen henkilö itse ohjaa avustajaa ja päättää miten asioita tehdään kun taas tukihenkilötoiminnassa tukihenkilö on itsekin aktiivinen ja voi ohjata ja tukea asiakasta sekä ehdottaa erilaista toimintaa.

Lasten ja nuorten tukihenkilötoimintaa myönnetään sosiaalihuoltolain 28 §:n "Muut sosiaalipalvelut" mukaisesti: "Erityistä tukea tarvitsevalle lapselle tai hänen perheelleen voidaan järjestää vertaisryhmätoimintaa sekä tukihenkilö- tai perhe lapsen terveyden tai kehityksen turvaamiseksi." Aikuisille vammaisille henkilöille tukihenkilö järjestetään sosiaalihuoltolain 17 §:n 3 mom. mukaisesti sosiaalisena kuntoutuksena (valmennus arkipäivän toiminnoista suoriutumiseen ja elämänhallintaan).

Tukihenkilö myönnetään vammaisille henkilöille yksilöllisen harkinnan mukaan edistämään itsenäisyyttä sekä tukemaan sosiaalista osallistumista ja toimintakykyä arjisissa ja sosiaalisissa tilanteissa, joissa kriteerit vammaispalvelulain mukaiselle henkilökohtaisen avun myöntämiselle eivät täyty tai joissa tukihenkilötoiminta on tarkoituksenmukaisempi palvelumuoto. Tukihenkilö toimii tukena ja seurana arjessa, esim. kotona sekä asioiden hoidossa ja harrastuksissa. Sopiva ikäraja on yksilöllisen harkinnan mukaan 10 vuodesta ylöspäin. Tukihenkilön tarve lähtee aina asiakkaan omasta tarpeesta.

Vammaispalvelun sosiaalityöntekijällä ja sosiaaliohjaajalla on oikeus tehdä mainittujen lainkohtien mukaisia päätöksiä vammaisille henkilöille, jotka ovat vammaispalvelun asiakkaita, sekä solmia sopimukset tukihenkilöiden kanssa. Tulevaa tukihenkilöä haastatellaan, minkä jälkeen hänen kanssaan solmitaan määräaikainen toimeksiantosopimus. Sekä tukihenkilö että sosiaalityöntekijä/sosiaaliohjaaja allekirjoittavat sopimuksen, johon kirjataan tukihenkilön oikeudet ja velvollisuudet. Tukihenkilön tulee olla perheen ulkopuolinen henkilö, joka sitoutuu yhteisesti asetettuihin tavoitteisiin.

Tukihenkilö ja vammainen henkilö, jolle tukihenkilö myönnetään, tai tämän huoltaja, sopivat yhdessä tapaamisten sisällöistä. Alaikäisten vammaisten kanssa työskentelevän tukihenkilön on esitettävä rikosrekisteriote ennen aloittamista tukihenkilönä. Tukihenkilön tulee olla vähintään 16-vuotias.

Tukea myönnetään enintään 10 tunniksi kuukaudessa jaettuna sopivan, tarpeenmukaisen tapaamiskertamäärän mukaan. Tukihenkilölle maksetaan palkkiona 10 euroa/h tuntiselvitystä vastaan ja kulukorvauksena tapaamisten aikana aiheutuneista kuluista enintään 60 euroa kahdessa kuukaudessa selvitystä tai kuitteja vastaan. Kulukorvaukseen sisältyy kilometrikorvaus, joka pohjautuu Kelan korvaustaksan mukaiseen oman auton käytöstä maksettavaan kilometrikorvaukseen (0,20 euroa/km). Palkkiot ja kilometrikorvaukset maksetaan palkanlaskennan kautta, kun taas muut kulukorvaukset maksetaan talousyksikön kautta nykykäytännön mukaan. Kulukorvaukset kattavat tukihenkilön omat sisäänpääsymaksuista, kahvilakäynneistä ja muista vastaavista aiheutuneet kulut.

Tukihenkilötoiminnan kustannukset on huomioitu talousarviomäärärahoissa.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että tukihenkilötoiminta jatkuu toimintaa varten varattujen määrärahojen puitteissa. Tukihenkilöille maksettava palkkio on 10 euroa/h ja kulukorvaus 60 euroa/2 kk 1.1.2020 alkaen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Vammaispalvelujen sosiaaliohjaaja ja sosiaalityöntekijä